

ואם דמאס פיקדה התחיל?

גם אז אסור היה לשוטר להרביץ לו בפראות. מסר ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט המדינה בעקבות הטענות הילדותיות שהובילו לסגירת התיק בועז סנג'רו

 שלחו להדפסה

הטריגר למחאה

 לחצו כאן להגדיל הטקסט

החייל דמאס פיקדה בסרטון שבו תועד מוכה באלימות

לאחרונה פורסם בכלי התקשורת כי השוטר שתועד מכה חייל אתיופי לא יועמד לדין פלילי. היועץ המשפטי לממשלה יהודה וינשטיין הורה לסגור את התיק ואימץ את המלצת פרקליט המדינה שי ניצן והמלצת המחלקה לחקירות שוטרים לסגור את התיק נגד השוטר שתועד מכה את החייל דמאס פיקדה. עם זאת, לפי המלצת מח"ש החלט להעביר את התיק למחלקת המשמעת במשטרה, שם תיבחן התנהלות השוטר באירוע.

ממשרד המשפטים נמסר כי מחומר הראיות בתיק, לרבות הסרטון, עולה כי "לאחר שהשוטר ביקש מהחייל שוב ושוב לעזוב את המקום בגלל חפץ חשוד שהיה בסמוך, והחייל נמנע מעשות כן ודחף את השוטר, הפעיל השוטר כוח ממשי כדי להרחיק את החייל מהמקום. בתגובה, היכה החייל את השוטר באגרוף וכתגובה היכה השוטר את החייל באגרוף. בסופו של דבר, בוצעה השתלטות של שני שוטרים על החייל וכבילתו, למרות התנגדות החייל, אשר בוצעו כשלעצמן בשלב המאוחר של האירוע, ללא דופי".

אחת המוחות

אני לא המנקה שלכם / אסתר ביסוור

כשמציעים לי עבודות ניקיון ואני בכלל עו"ד, כשקולגה של בן זוגי הלבן משבח אותו על התנדבות עם עולים - זו גם הבעיה שלכם. הצטרפו למחאה שלנו

[לכתבה המלאה](#)

הוא, תקיפת אזרח על-ידי שוטר חמורה פי כמה וכמה מתקיפה על-ידי אדם אחר. אין אדם חייב, במדינת חוק, לספוג מכות, רק משום שהמכה הוא שוטר", כתב השופט המנוח יואל זוסמן בפסק-הדין בעניין אפנג'ר.

קשה להאמין. חזרתי וצפיתי שוב ושוב בסרטון. נראה בו שהשוטר הוא שהחל באלימות: תחילה בדחיפת האופניים של החייל ומיד לאחר מכן בדחיפות נמרצות של החייל עצמו. אך בואו נניח שעמדת הרשויות (מח"ש, הפרקליטות והיועץ המשפטי לממשלה) נכונה והחייל דחף או אפילו נתן לשוטר מכה. בעבר עמד בית המשפט העליון על כך שזכות ההגנה העצמית קיימת לאזרח גם מול שוטר: "אלימות אינה נעשית כשרה וחוקית על שום שהיא מבוצעת על-ידי אנשי הרשות. נהפוך הוא, תקיפת אזרח על-ידי שוטר חמורה פי כמה וכמה מתקיפה על-ידי אדם אחר. אין אדם חייב, במדינת חוק, לספוג מכות, רק משום שהמכה הוא שוטר", כתב השופט המנוח יואל זוסמן בפסק-הדין בעניין אפנג'ר.

בסרטון רואים בבירור שהשוטר מכה את החייל בברוטליות רבה - גם לאחר שהחייל מופל על הקרקע - עד זוב דם. נראה גם בסרטון ששני שוטרים מכים את החייל ולא אחד, אם כי בדרגות שונות לחלוטין של ברוטליות. יש להשתומם על ההנמקה של עמדת מח"ש-ניצן-וינשטיין. ראשית, היא מזכירה את הטיעון השגור בפי ילדים מכים: "אבל הוא התחיל!". לצורך הדיון נניח שאכן החייל "התחיל", למרות שהסרטון לא תומך בגרסה זו. ואז מה? מותר

לו לשוטר להפעיל כוח מופרז וחסר פרופורציה נגד אזרח או חייל, ולהכותו מכות נמרצות עד זוב דם גם כשהוא כבר מוטל חסר אונים על הקרקע?

הצפייה בסרטון המזעזע והמקומם הזכירה לי את דבריו המאלפים של שופט בית-המשפט העליון המנוח חיים כהן, אשר נאמרו אומנם בעניין אחר - הפעלת כוח נגד חשודים על מנת לגבות מהם הודאות בפסק-הדין בעניין אבו-מדיג'ם, אך נראה שהם מתאימים מאוד גם למקרה הנוכחי: "אודה כי למקרא ולמשמע הערעור הנוכחי התחלתי לראשונה לפקפק במקצת, שמא הגיע הזמן והמלחמה בפשעי הפושעים צריכה להידחות מפני המלחמה בפשעי שוטרים... אילו ראיתי שהועלנו בתקנתנו, ולו רק במקצת מן המקצת, והחוקרים הפושעים באו על עונשם הראוי להם, ומקרי ההתעללות בעצורים הולכים ומתמעטים - כי אז החרשתי, אבל הרושם העגום הוא שהמקרים הולכים ורבים, וחומרתם הולכת ומחריפה. השוטרים מצפצפים על הביקורת הנמתחת עליהם מפי השופטים ואינם מקיימים הוראותיהם, ואין פוצה פה ומצפצף".

ברוב המקרים, גם אם המשטרה נוהגת באלימות מופרזת אין דרך להוכיח זאת, והשופטים נוטים להאמין לשוטרים ולא לאזרח. אם אפילו נוכח תיעוד מצולם של התנפלות שלוחת רסן של שוטרים על חייל חסר אונים מחליטים מח"ש, פרקליט המדינה והיועץ המשפטי לממשלה לסגור את התיק נגד השוטר הפרוע, ואינם מוצאים לנכון להעביר את התיק להכרעתו של בית-המשפט המוסמך (העברה שמשמעותה איננה בהכרח הרשעה: הרי אם השוטר חף מפשע, על בית-המשפט לזכותו) המסר לשוטרים עלול להיות שמותר להם לנהוג באלימות כלפי אזרחים וחיילים. אדוני היועץ, אולי תתעשת?

בועז סנג'רו, פרופ' מן המניין, מייסד וראש החטיבה למשפט פלילי ולקרימינולוגיה במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן, מחבר הספר "הרשעת חפים מפשע בישראל ובעולם: גורמים ופתרונות"

גולשים מוזמנים להציע טורים במייל הבא: opinions@y-i.co.il

חדשות ב-SMS - עדכונים מחדר החדשות של ynet ישירות לסלולרי שלכם.

תגיות: עולי אתיופיה | שוטרים | משטרה
[חזרה](#)